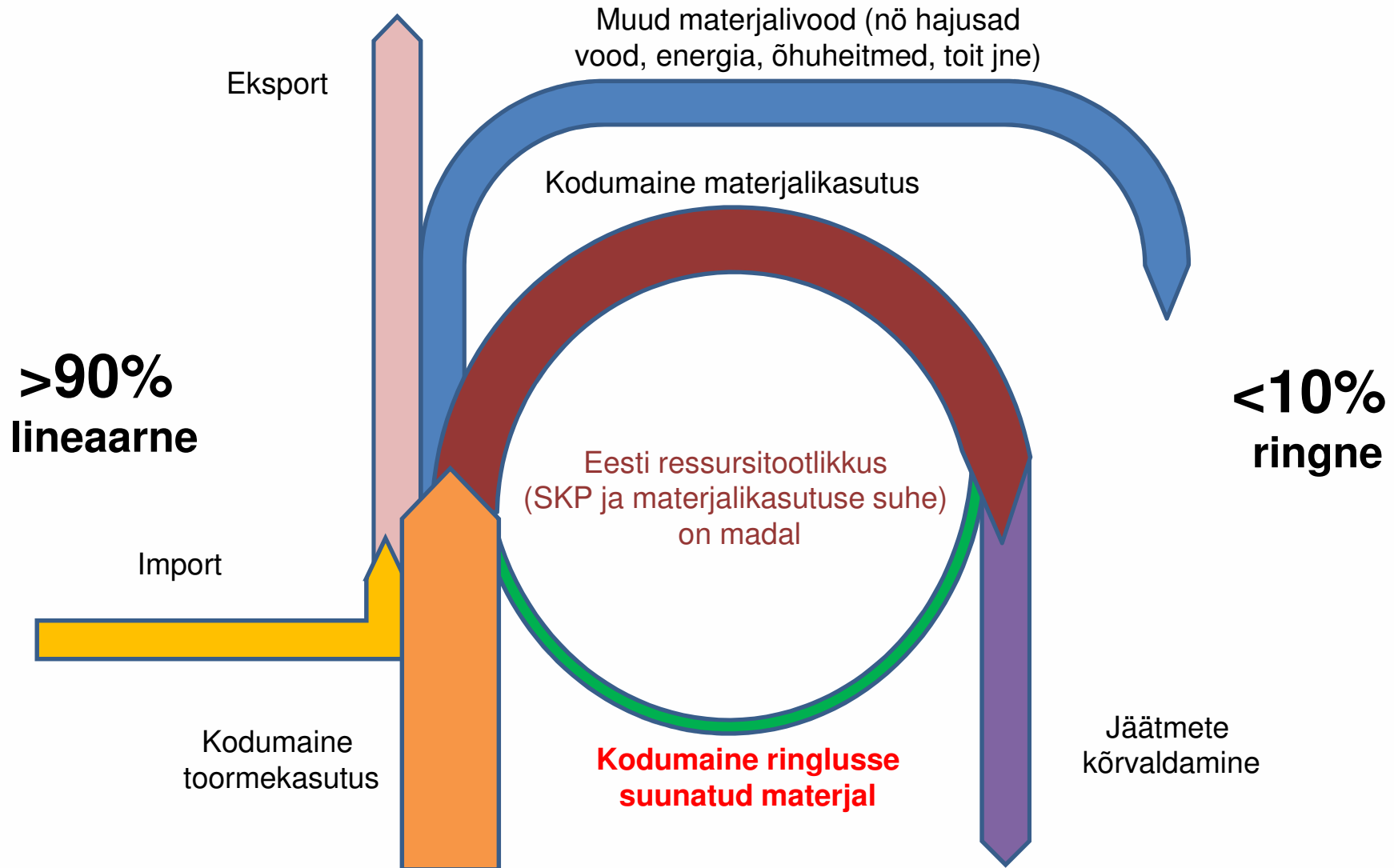

**Kui kaugele on Eesti ettevõtted
jõudnud:
seni tehtud töö ja tänane
lähtepunkt**

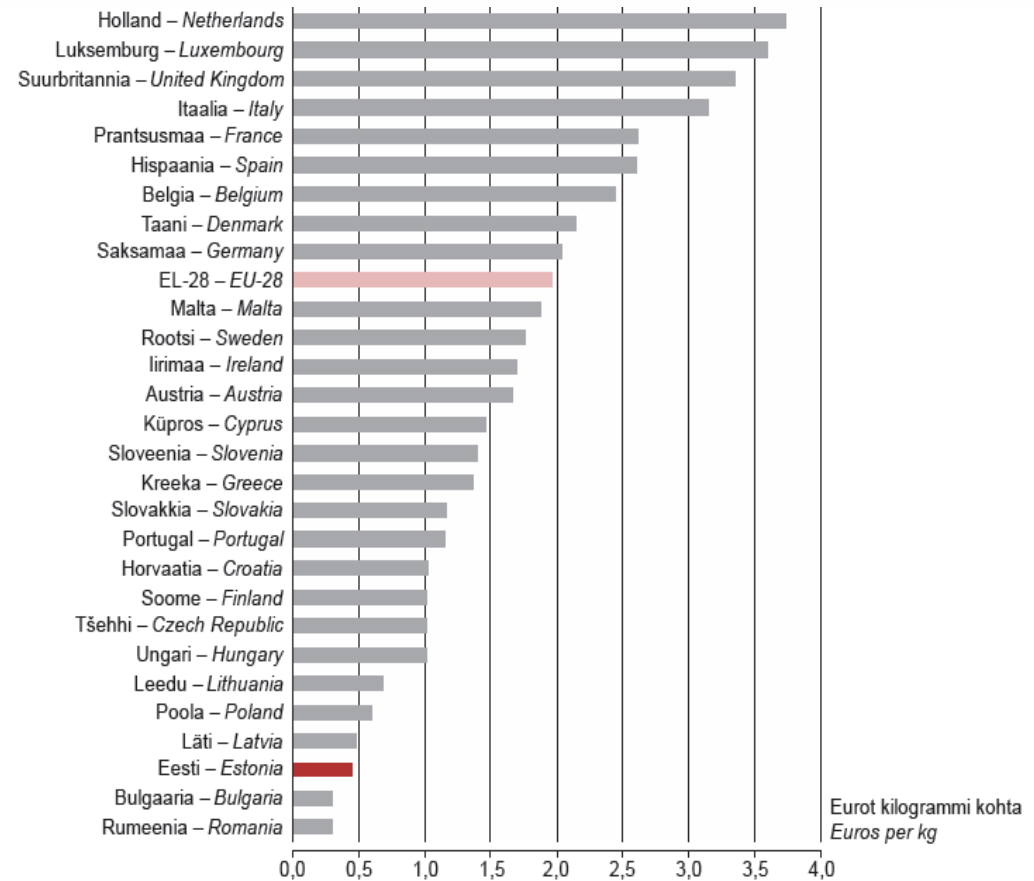
**Harri Moora
SEI Tallinn, EKJA**

Kui ringne on Eesti majandus?

Kui ringne on Eesti majandus?

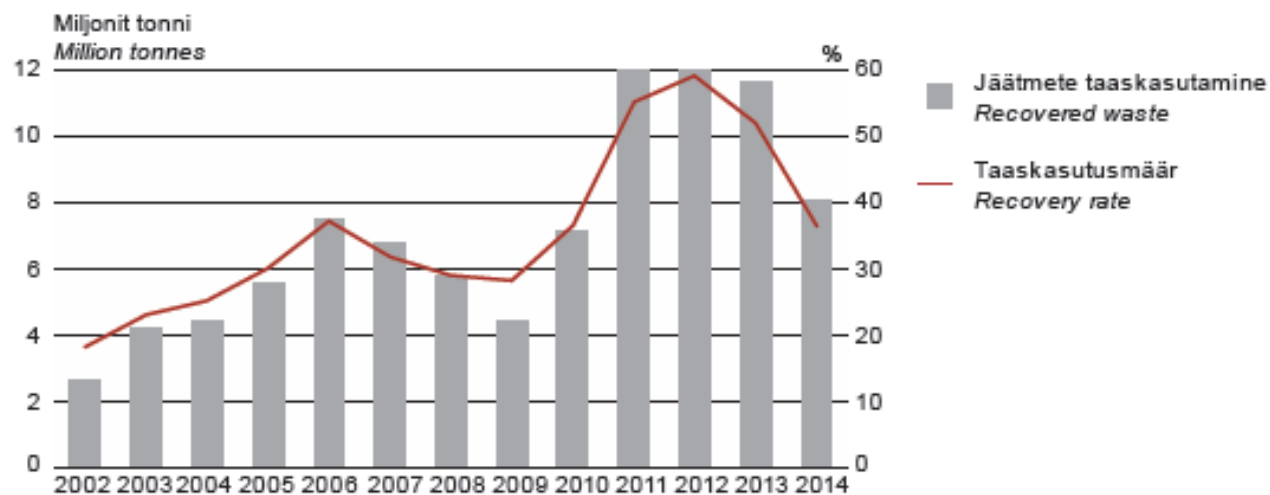
Eesti ressursitootlikkus, materjalikasutus ja SKP Ressursitootlikkus Euroopa Liidus (2013)

Allikas/Source: Eurostat

Kui ringne on Eesti majandus?

Jäätmete taaskasutamine Eestis

Milline on riigi poliitilise tasandi valmisolek?

- Puudub ühtne ringmajanduse strateegia
- Ringmajandust käsitletakse kitsalt keskkonnapoliitika instrumendina – keskkonnaministeriumi pärusmaa
- Puudulik teadmine ja erinev arusaam
- Õiguslik alus – jäätmetega seonduv on rangelt reguleeritud
- Toetuskeemid - fookus klassikalisel jäätmekäitlusel ja tootmistegevuse ressursitõhususe edendamisel
- Haridus – ringmajanduse ning öko- ja ringdisaini teadmiste edastamine puudulik

Milline on tarbijate valmisolek?

- Tarbijate teadlikkus suhteliselt madal
- Tarbijate valmisolek tarbimisharjumusi muuta on väike
- Elanikkonna jäätmete sortimise harjumused ja motivatsioon madal
- Avalik sektor kui tarbija – keskkonnahoidlikud riigihanked
- „ÖKO“ on muutumas populaarsemaks – korduskasutus, ringdisainitud toodete tarbimine suurenemas

Milline on ettevõtete valmisolek?

- Keskkonnaküsimuste süsteemne integreerimine ettevõtete ärijuhtimisse paraneb (Eestis 568 ISO 14001 sertifitseeritud ettevõtet 2017.a)
- Valdav rõhk klassikalisel tootmistegevuse ressursi- ja energiatõhususel – tootmistehnoloogia uuendamine, jäätmete taaskasutusse suunamine.
- Tootearendus ja disain - ringmajanduse ja ringdisaini põhimõtete rakendamine pole süsteemne
- Puuduvad teadmised ja vahendid
- Ettevõtete omavaheline koostöö on nõrk
- Paljud ettevõtted on nõ „äraootaval seisukohal“

Ringmajanduse ärimudelite näited Eestis?

 UPMADE[®]

RESQ
CLUB

WERRO **WOOL**

 Toom Tekstil AS

 AUTOLEVI

taxify

ADVANCED
 SPORTS
INSTALLATIONS

 Uuskasutus-
keskus ASJADE UUS ELU

 HUMANA
ESTONIA

EESTI TOIDUPANK

ASJADE PARANDUS

Võimalused edasiseks arenguks

- Eesti sobib hästi paljude ringmajanduse ärimudelite testpiirkonnaks (piisavalt väike ja pandlik, sobiv ärikeskkond)
- Tugev IT sektor
- Ettevõtted on üldjuhul paindlikud ja kiiresti reageerivad (vajadus olla globaalselt konkurentsivõimelised)
- Avalikul sektoril on suur võime mõjutada ringmajanduse lahenduste edukust (hanked, toetused, seadusandlus)
- Ettevõtete initsiatiiv vajalik – ringmajanduse platvormi ellukutsumine